

Încălțări semnalate de Asociația Promo-LEX în preajma referendumului local de revocare a Primarului de Chișinău și a alegerilor locale noi din 10 localități

La 17 noiembrie 2017, Asociația Promo-LEX a dat publicității al doilea [raport](#) al misiunii de observare a referendumului local privind revocarea primarului general al municipiului Chișinău și a alegerilor locale noi din 19 noiembrie 2017.

Abateri de la lege au avut loc atât în cazul procesului electoral din Chișinău, cât și în cele 10 localități unde vor avea loc alegeri locale noi la 19 noiembrie curent: orașul Sângera-Chișinău, comuna Berlinți-Briceni, comuna Zărnești-Cahul, comuna Plopi-Cantemir, comuna Ștefănești-Florești, satul Fundurii Noi-Glodeni, comuna Lăpușna-Hâncești, comuna Sărăteni-Leova, satul Căpriană-Strășeni, comuna Ghiliceni-Telenești.

Cheltuielile participanților la referendumul din Chișinău – mai transparente

Observatorii Promo-LEX au remarcat o raportare mai bună la aspectele ce țin de publicitatea TV, în presa scrisă, publicitatea radio și online și constată o raportare defectuoasă în privința publicității promoționale, stradale și mobile, a cheltuielilor de transport și a activităților voluntarilor.

Pe de altă parte, în perioada 28 octombrie – 10 noiembrie 2017, participanții au folosit fonduri care nu au fost declarate în totalitate. La fel, aceștia au omis să includă în

raportul către Comisia Electorală Centrală (CEC) anumite cheltuieli, astfel încât cheltuielile neraportate au constituit circa 285.000 lei.

Donații de 4 ori mai mari pentru PSRM

Referendumul local de revocare a Primarului de Chișinău a fost susținut doar de persoane fizice. Astfel, în cazul PL au fost 7 donatori care au contribuit cu 285.000 lei, în cazul PSRM au fost de 15 ori mai mulți donatori (115 la număr), cu contribuții de aproape 1.200.000 lei – de 4 ori mai mult decât în cazul primului participant. De altfel, participanții abia de au atins 11% din plafonul permis de CEC (16.508.739.00 lei).

Resurse administrative folosite în campanie

Întâlnirile cu alegătorii în timpul orelor de lucru au avut loc cu participarea reprezentanților ambelor tabere concurente la referendumul local din Chișinău. Este vorba despre angajați din instituții medicale, educaționale și publice. Au fost raportate 10 astfel de cazuri în perioada de raportare: PSRM este vizat în 4 cazuri, iar PL – în 6. În [primul raport Promo-LEX](#), însă, a fost raportată o singură încălcare la acest capitol, de către PSRM.

Dotarea secțiilor de votare – satisfăcătoare

În cadrul sondajului telefonic efectuat de Asociația Promo-LEX, a fost constatat faptul că majoritatea secțiilor de votare dispun de condițiile necesare activității – agent termic și conectare la internet, precum și iluminare suficientă.

Activitatea autorităților electorale

Autoritățile electorale au activat conform programului calendaristic stabilit. Totuși, în cazul a circa 20% din vizitele efectuate la birourile electorale ale secțiilor de votare, acestea nu au fost deschise pe parcursul programului de activitate.

CEC a adoptat hotărâri ce au vizat recepționarea rapoartelor financiare, acreditarea observatorilor și modificarea componenței Consiliului Electoral Chișinău. Au fost acreditați 453 observatori Promo-LEX. De asemenea, au fost acreditați 4 observatori internaționali (din Țările de Jos și din România).

Pe de altă parte, atât contestațiile depuse în cazul referendumului din Chișinău, cât și în cazul alegerilor locale noi, au fost respinse de CEC.

Neclarități la votarea cu certificatul cu drept de vot

Promo-LEX a constatat lipsa unei definiții clare a mecanismului de votare în baza certificatului de vot, a rolului lui în procesul electoral și a subiecților cărora îi este destinat.

În general, alegătorii pot merge să voteze la secția de votare din apropierea adresei indicate în fișa de însoțire a buletinului de identitate. Totuși, legea permite cetățenilor să voteze și în baza certificatului cu drept de vot, atunci când au loc alegeri locale (în aceeași circumscripție) sau referendum local. Pe de altă parte, Promo-LEX observă că CEC a permis să voteze în baza acestui certificat, în cadrul acestui referendum, doar membrilor birourilor electorale. Prin urmare, de această posibilitate ar fi privați cei care ar dori să voteze la locul de muncă, dar sunt înscrși să voteze în lista electorală din altă secție de votare unde le este domiciliul sau reședința.

Cărări asfaltate de un concurent la alegerile locale noi

Legea interzice oferirea de bunuri și servicii în perioada campaniei electorale. Candidatul PDM, însă, a contribuit la repararea clădirii Oficiului Poștal, dar și a asfaltat cărările care duc spre drumul central.

Alte încălcări țin, spre exemplu, de afișarea materialelor promoționale pe o conductă de gaz, în timp ce legea permite doar în spațiile oferite de autorități ori panouri private. Mai mult, un candidat independent a efectuat cheltuieli fără a

deschide cont bancar "Fond electoral" și respectiv, fără de a prezenta raport la organul mandatat. La fel, ca și în cazul campaniei privind referendumul din Chișinău, a fost semnalată distribuirea pliantelor fără informația privind denumirea tipografiei și numărul de exemplare tipărite.

Discurs instigator la ură

Asociația Promo-LEX atenționează asupra cazurilor de discurs instigator la ură în mesajele concurenților. Astfel, Promo-LEX a înregistrat mai multe mesaje care conțin forme de discurs denigrator sau instigator la ură. În mod special, a fost vizat Dorin Chirtoacă – în cel puțin 5 cazuri, iar într-un caz este vorba despre incitarea la ură din partea persoanei respective.

Campania Promo-LEX "Ieși la vot!"

În cadrul [campaniei "Ieși la vot!"](#), Asociația a informat "din ușă-n ușă" circa 3400 de alegători și a organizat dezbateri cu candidații la funcția de primari din localitățile în care au loc alegeri locale noi.

Pentru mai multe detalii, puteți consulta [versiunea integrală a raportului](#).

Misiunile de Observare a referendumului local privind revocarea primarului general al municipiului Chișinău și a alegerilor locale noi din 19 noiembrie 2017 sunt finanțate de Agenția Statelor Unite pentru Dezvoltare Internațională (USAID) și cofinanțate de către Departamentul Justiție și Drepturile Omului al Fundației Soros-Moldova.

Contacte: Emil Gaitur, Comunicator Promo-LEX – tel.: +37369172642; email: emil.gaitur@promolex.md.